

Sygn. akt: I C 742/18

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 października 2018 roku

Sąd Rejonowy w Człuchowie I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	SSR Sylwia Piasecka
Protokolant:	stażysta Karolina Ziółkowska

po rozpoznaniu w dniu 26 października 2018 roku w Człuchowie

na rozprawie

sprawy

z powództwa U. Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą w W.

przeciwko A. S.

o zapłatę

oddala powództwo

Pobrano opłatę kancelaryjną

w kwocie zł – w znakach

opłaty sądowej naklejonych

na wniosku.

Sygn. akt I C 742/18

UZASADNIENIE

Powód – U. Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w W., reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika w osobie radcy prawnego, złożył pozew w elektronicznym postępowaniu upominawczym przeciwko A. S. o zapłatę kwoty 666,38 złotych wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 20 lipca 2018 roku do dnia zapłaty oraz o zasądzenie kosztów procesu.

W uzasadnieniu wskazał, że przedmiotowa wierzytelność powstała w wyniku zawarcia przez stronę pozwaną a (...) S.A. umowy o numerze (...). w dniu 23 grudnia 2016 roku cedent dokonał przelewu wymaganej wierzytelności na rzecz strony powodowej. Tym samym strona powodowa uzyskała legitymację procesową czynną w niniejszym postępowaniu. Strona powodowa zaznaczyła nadto, że zawarła z pozwanym umowę ugody w dniu 27 kwietnia 2018 roku, zgodnie z którą uznała swoje zobowiązanie za istniejące i bezspornie wymagalne w dniu jej zawarcia. Strona pozwana złamała warunki ugody, w związku z tym kwota przedmiotowego zobowiązania stała się natychmiast wymagalna z dniem 4 lipca 2018 roku.

Na dzień sporządzenia pozwu zobowiązanie strony pozwanej wynosiło 666,38 złotych i obejmuje kwotę niespłaconego kapitału w wysokości 186,82 zł i kwotę odsetek w wysokości 479,56 złotych.

Sąd Rejonowy L.postanowieniem z dnia 7 sierpnia 2018 roku, wydanym w sprawie VI Nc-e (...), stwierdził brak podstaw do wydania nakazu zapłaty i przekazał sprawę do tutejszego Sądu.

Pozwana – A. S. nie stawiała się na termin rozprawy, nie zajęła stanowiska w sprawie i nie wniosła o przeprowadzenie rozprawy pod jej nieobecność.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 23 grudnia 2016 roku powód U. Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w W. zawarł z (...) 1 Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Niestandaryzowany Fundusz Sekurytyzacyjny umowę przelewu wierzytelności. Przedmiotem tej umowy były bezsporne i wymagalne wierzytelności wynikające z umów zawartych przez wierzycieli pierwotnych z dłużnikami, w szczególności dotyczących świadczenia usług telekomunikacyjnych, udzielania kredytów lub pożyczek, które zostały przeniesione na powoda i wymienione w załączniku nr 3 i 3a.

dowód: umowa cesji wierzytelności k. 10 – 12.

Sąd zważył co następuje:

Przedmiotowe powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Wprawdzie pozwana A. S. nie stawiała się na termin rozprawy, nie wypowiedziała co do twierdzeń podnoszonych przez powoda w uzasadnieniu pozwu, jak również nie wniosła o przeprowadzenie rozprawy pod jej nieobecność. Uzasadniało to zatem, stosownie do treści art. 339§2 kpc, uznanie, że twierdzenia o okolicznościach faktycznych zawarte w pozwie lub w pismach procesowych doręczonych pozwanemu przed rozprawą stają się podstawą faktyczną wyroku zaocznego bez ich weryfikacji w postępowaniu dowodowym (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie - V Wydział Cywilny z dnia 18 maja 2017 roku, VI ACa 280/16). Oznacza to zatem, że wydanie wyroku zaocznego może nastąpić tylko wówczas, gdy Sąd rozpoznający sprawę, nie ma żadnych uzasadnionych wątpliwości co do prawdziwości twierdzeń powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie. Niezależnie bowiem od ustalenia podstawy faktycznej Sąd jest zawsze zobowiązany rozważyć, czy żądanie pozwu jest zasadne w świetle norm prawa materialnego. Negatywny natomiast wynik takiej analizy powoduje wydanie wyroku zaocznego oddalającego powództwa, gdyż w tym zakresie nie obowiązuje domniemanie z art. 339 § 2 kpc (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 czerwca 1972 roku, III CRN 30/72, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 kwietnia 1973, III CRN 59/73). Przepis art. 339 § 2 k.p.c. ustanawia bowiem domniemanie prawdziwości twierdzeń powoda dotyczących okoliczności faktycznych w wypadku bezczynności pozwanego, chyba że budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa. Domniemanie to dotyczy wyłącznie strony faktycznej wyroku i nie obowiązuje w zakresie prawa materialnego. Domniemanie to zastępuje jedynie postępowanie dowodowe. Podkreślić przy tym należy, że ten wyjątkowy przepis nie może być wykładany rozszerzająco (por. uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 18 lutego 1972 r., III CRN 539/71, Legalis). Zatem sąd zawsze jest zobowiązany rozważyć, czy w świetle przepisów obowiązującego prawa materialnego, twierdzenia powoda uzasadniają uwzględnienie żądań pozwu, w zakresie tym bowiem nie obowiązuje domniemanie z art. 339 § 2 k.p.c., negatywny zaś wynik takich rozważań powoduje wydanie wyroku zaocznego oddalającego powództwo (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia: 07 czerwca 1972 r. III CRN 30/72, 31 marca 1999 r., I CKU 176/97, 06 czerwca 1997 r., I CKU 87/97, 15 marca 1996 r., I CRN 26/96, 15 września 1967 r., III CRN 175/67).

Treść przepisu art. 339 § 2 k.p.c. wskazuje, iż domniemanie prawdziwości twierdzeń powoda nie obowiązuje, jeżeli budzą one uzasadnione wątpliwości lub zostały przytoczone w celu obejścia prawa. Z brzmienia przepisu wynika, że chodzi tu o kwalifikowaną postać wątpliwości, a mianowicie muszą być one uzasadnione. Te uzasadnione wątpliwości mogą powstać np. gdy podane w pozwie okoliczności stają w sprzeczności z faktami powszechnie znanymi (art. 228 § 1 k.p.c.) lub faktami znanymi sądowi urzędowo (art. 228 § 2 k.p.c.) Uzasadnione wątpliwości mogą też powstać w

wypadku, kiedy twierdzenia powoda zawarte w pozwie odnośnie do stanu faktycznego sprawy są ze sobą sprzeczne, nie zawierają pełnego stanu faktycznego pozwalającego na rozstrzygnięcie sprawy, wskazują na brak legitymacji procesowej powoda lub pozwanego itp. (por. komentarz do art. 339 k.p.c. pod redakcją Zieliński - system Legalis).

Dlatego też w przypadku, gdy sąd powźmie wątpliwości co do zgodności twierdzeń powoda z rzeczywistym stanem rzeczy, nie może wydać wyroku zaocznego, opierając się tylko na twierdzeniach powoda o okolicznościach faktycznych. Wówczas należy przeprowadzić postępowanie dowodowe w celu wyjaśnienia powstałych wątpliwości co do faktów bądź ustalenia, czy powód zmierza do obejścia prawa (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 czerwca 1972r. III CRN 30/72, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 kwietnia 1973r. III CRN 59/73, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 31 marca 1999r. I CKU 176/97, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 marca 1996r. I CRN 26/96).

Z powyższych przyczyn obowiązkiem strony powodowej jest dołączenie do pozwu dowodów, które umożliwią Sądowi weryfikację twierdzeń pozwu pod kątem spełnienia przesłanek z art. 339 kpc. Brak jakichkolwiek dokumentów powoduje, że przytoczone okoliczności budzą wątpliwości co skutkuje oddaleniem powództwa - nawet przy biernej postawie strony pozwanej - gdyż nie jest możliwym przyjęcie za prawdziwych twierdzeń pozwu. Tym bardziej, że z treści art. 3 k.p.c. wynika obowiązek stron i ich pełnomocników do przedstawiania dowodów istotnych w sprawie.

Niewątpliwym bowiem jest, że strona powodowa powinna udowodnić zarówno zasadność, jak i wysokość określonej wierzytelności. Zgodnie bowiem z treścią art. 6 kc ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi określone dla siebie skutki prawne, tym bardziej, że ciężar dowodu pozostaje w ścisłym związku z problematyką procesową dowodów i spełnia przy tym dwie zasadnicze funkcje. Po pierwsze dynamizuje postępowanie dowodowe w systemie obowiązywania zasady sporności (kontradiktoryjności) w procesie, po drugie określa wynik merytoryczny sporu (sprawy) w sytuacji krytycznej, gdy strona nie udowodni faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (por. K. Piasecki, Kodeks cywilny. Księga pierwsza. Część ogólna. Komentarz, Zakamycze, 2003 r.). Oznacza to zatem, że Sąd tylko wyjątkowo winien ingerować w przebieg postępowania dowodowego dopuszczając dowody z urzędu, które to uprawnienie wynika z treści przepisu art. 232 k.p.c. Ponadto, zgodnie z przyjętą linią orzecznictwa, obowiązek wskazania dowodów potrzebnych dla rozstrzygnięcia sprawy, obciąża przede wszystkim strony (por. wyrok Sądu Najwyższego z 24 października 1996 r., III CKN 6/96, OSNC 1997/3/29), ponieważ Sąd został wyposażony jedynie w uprawnienie, a nie obowiązek, dopuszczenia dalszych jeszcze, nie wskazanych przez żadną ze stron, dowodów, kierując się przy tym własną oceną, czy zebrany w sprawie materiał jest - czy też nie jest - dostateczny do jej rozstrzygnięcia (art. 316 § 1 in principio k.p.c.). Dlatego też Sąd powinien korzystać z przewidzianego w art. 232 zd. 2 k.p.c. uprawnienia powściągliwie i z umiarem, pamiętając, że taka inicjatywa należy przede wszystkim do samych stron i że cały rozpoznawany spór jest ich sprawą, a nie sądu. Podkreślić również należy, że zasada kontradiktoryjności winna być całkowicie zachowana zwłaszcza wówczas, gdy strony korzystają z pomocy profesjonalnych pełnomocników.

Powód wywodził swoje roszczenia z wierzytelności powstałej z tytułu usług telekomunikacyjnych, którą rzekomo nabył w wyniku umowy cesji wierzytelności z dnia 23 grudnia 2016 roku.

Analizując natomiast zapisy umowy oraz treść uzasadnienia pozwu Sąd powziął wątpliwości co do legitymacji procesowej czynnej powoda. W szczególności, w ocenie Sądu, strona powodowa nie wykazała, że przysługuje jej wobec pozwanego dochodzone roszczenie w określonej wysokości. Powód nie przedłożył bowiem załącznika umowy nr (...) i (...), które obejmowały wierzytelności przejmowane przez niego. W ocenie Sądu z przedłożonego dokumentu w postaci umowy cesji wierzytelności wynika jedynie okoliczność zawarcia przez powoda umowy cesji wierzytelności w dniu 23 grudnia 2016 roku z (...) 1 Funduszem Inwestycyjnym Zamkniętym Niestandaryzowanym Funduszem Sekurytyzacyjny, nie wynika natomiast jednoznacznie, że umowa ta dotyczyła również wierzytelności wobec pozwanej A. S..

Niewątpliwym natomiast jest, że badanie legitymacji procesowej stron procesu, która stanowi przesłankę materialnoprawną jest obowiązkiem Sądu, który do kwestii tej odnosi się przed merytoryczną oceną sprawy. Istnienie legitymacji procesowej bada zatem z urzędu Sąd orzekając co do istoty sprawy. Legitymacja procesowa jest to bowiem

uprawnienie wypływające z prawa materialnego (konkretnego stosunku prawnego) do występowania z konkretnym roszczeniem przeciwko innemu konkretnemu podmiotowi (tak H. P., *Metodyka pracy sędziego w sprawach cywilnych*, wyd.4 LexisNexis 2009, s. 126), dlatego też fakty, z których wywodzone jest dochodzone roszczenie (tworzące prawo podmiotowe), powinien co do zasady dowieść powód.

Ponadto w myśl art. 509 § 1 kc wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki. (§ 2). W myśl natomiast art. 513 § 1 kc dłużnikowi przysługują przeciwko nabywcy wierzytelności wszelkie zarzuty, które miał przeciwko zbywcy w chwili powzięcia wiadomości o przelewie. W piśmiennictwie zauważono, że przy analizie stosunku dłużnik – cesjonariusz szczególnie uwidaczniają się dwie zasady, charakteryzujące ten stosunek. Pierwsza dotyczy nabycia przez cesjonariusza w drodze przelewu wierzytelności tylu praw, ile miał cedent. Wyraża to paremia *nemo in alium plus iuristransferre potest quam ipse habet*. Cesjonariusz nie może więc żądać od dłużnika świadczenia w większym rozmiarze niż cedent. Druga zasada dotyczy sytuacji prawnej dłużnika, która nie może ulec pogorszeniu na skutek przelewu w stosunku do tej, jaką dłużnik miał przed przelewem (por. J. Mojak (w:) *Kodeks...*, s. 162; H. Ciepła (w:) *Komentarz...*, s. 595; B. Łubkowski (w:) *Kodeks...*, s. 1225). Z wierzytelnością po przelewie pozostają zatem związane wszystkie zarzuty dłużnika, które mogły być podnoszone w stosunku do poprzedniego wierzyciela (cedenta).

W myśl art. 6 kc ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Dlatego też jeżeli chodzi o rozkład ciężaru dowodu, to powód w niniejszej sprawie powinien udowodnić fakty pozytywne, które stanowią podstawę jego powództwa tj. okoliczności prawo tworzące.

W przedmiotowej sprawie Sąd nie był natomiast w stanie dokonać merytorycznej weryfikacji należności przysługującej powodowi, w szczególności pod kątem wysokości, jak i wymagalności dochodzonej pozwem należności, zarówno w zakresie wysokości należności głównej, jak i odsetek. Dodatkowo w zakresie wysokości dochodzonego roszczenia, wątpliwości Sądu wynikały również z uwagi na fakt, że w uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że została zawarta ugoda z pozwanym w zakresie spłaty należności. Powód nie przedłożył jednak tej ugody uniemożliwiając tym samym weryfikację jego twierdzeń czy faktycznie taka ugoda została pomiędzy stronami zawarta i jakie były jej postanowienia w zakresie sposobu i terminów spłaty. Ponadto z uzasadnienia pozwu nie wynika w jaki sposób została wyliczona wysokość kapitału, jak również za jaki okres, od jakiej czy jakich kwot oraz jakiego rodzaju i wysokości powód żąda odsetek od pozwanego. Powód nie przedłożył zaś żadnego materiału dowodowego w tym zakresie.

W konsekwencji powyższego, Sąd nie mógł na podstawie przedłożonej przez powoda umowy cesji wierzytelności z dnia 23 grudnia 2016 roku ustalić dokładnego stanu faktycznego sprawy, w szczególności w zakresie faktu przejścia na powoda wierzytelności wobec pozwanego i ustalenia wysokości tego roszczenia. Ponadto powód już na etapie elektronicznego postępowania upominawczego powziął wiedzę o braku podstaw do wydania nakazu zapłaty. Zatem powinien on przedłożyć taki materiał dowodowy, który pozwoliłby zweryfikować Sądowi roszczenie powoda zarówno co do zasady, jak i wysokości.

Wobec powyższego zasadnym było orzec jak w sentencji.